عکس: مهدی کاوه‌ای

در چنین مواقعی، کارآمدترین حربه برای مقابله با رکود، دادن تسهیلات و مشوق‌های صادراتی به منظور توسعه صادرات و همچنین اختصاص تسهیلات و تخفیف‌های مالیاتی موثر به فعالان اقتصادی است تا بتوان به سلامت از دوران رکود عبور کرد

در گفت‌وگوی «گسترش صنعت» با دبیر سابق انجمن نساجی و کارشناس صنعتی نقد و بررسی شد

الزامات رونق کسب‌وکار

زینب عبدی
s.industrial@sanatnewspaper.com

قرار است امسال دولت برای رفع مشکلات نظام بانکی قدم‌هایی بردارد و بانک‌ها برای رفع مشکلات بنگاه‌های کوچک و متوسط؛ بنگاه‌هایی که کمبود نقدینگی یکی از مشکلات اصلی آنها است، مشکلی که اکنون بانک‌ها هم در آن گرفتار شده‌اند این درحالی است که اشتغال و مسکن دو چالش اصلی پیش روی دولت دوازدهم است.

بر اساس گزارش بانک جهانی، رتبه کشورمان از نظر سهولت فضای کسب‌وکار در جهان و درسال ۲۰۱۷میلادی و در بین ۱۹۰ کشور در رده ۱۲۰ قرار گرفته که هرچند نسبت به سال ۲۰۱۵میلادی با ۳۲ پله صعود روبه‌رو شده است، همچنان از ۱۱۹ کشور در این حوزه عقب‌تر هستیم به‌ویژه که از این حیث در بین کشورهای منطقه و حوزه سند چشم‌انداز نیز در جایگاه مناسبی قرار نداریم.

برخی کارشناسان معتقدند بدون شک مهم‌ترین معضل اقتصاد کشور در ۴ سال اخیر و در دولت یازدهم، رکود فراگیر و رونق نیافتن کسب‌وکار در کشور است.

علیرضا حائری، کارشناس صنعت در گفت‌وگو با گسترش صنعت اظهار کرد: دولت یازدهم اولویت برنامه‌های اقتصادی خود را مبارزه با تورم ۴۰ درصدی و فزاینده قرار داده بود و البته توانست در این هدف با موفقیت‌هایی نیز روبه‌رو باشد، اما در بعد ایجاد رونق کسب‌وکار و همچنین ایجاد اشتغال نتوانست به خوبی در مبارزه با تورم عمل کند و در این راه ناموفق بود. .به گفته حائری، یکی از الزامات ایجاد رونق اقتصادی، بهبود فضای کسب‌وکار و آسانی انجام آن است. جداول مربوط به عوامل مرتبط با سهولت فضای کسب‌وکار در کشور در مقایسه با کشورهای سند چشم‌انداز را مشاهده می‌کنید. در این جداول به خوبی مشخص می‌شود که فاصله معناداری بین کشورمان با کشورهای عضو سند چشم‌انداز وجود دارد و چه راه درازی تا رسیدن به رتبه‌های مناسب‌تر در پیش است. آن‌طور که در این جدول مقایسه‌ای مشاهده می‌شود، کشورمان در بین ۲۵ کشور حوزه سند چشم‌انداز در رده نازل شانزدهم قرار گرفته و در این شاخص فقط از کشورهایی مانند افغانستان، یمن، سوریه، عراق، کرانه باختری و غزه و ... بهتر است.

تغییردر فضای دو بعدی کسب‌وکار

علیرضا حائری، کارشناس صنعت معتقد است که برای ایجاد سهولت در فضای کسب‌وکار و درنهایت ایجاد رونق اقتصادی باید اقداماتی را هم در بعد خارجی و هم در بعد داخلی به‌صورت همزمان انجام داد.

وی تصریح کرد: در بعد خارجی می‌توان به عواملی از قبیل تحریم‌ها، حضور موثر نداشتن در پیمان‌های اقتصادی منطقه‌ای و جهانی، وضع تعرفه‌های سنگین بر واردات برخی کالاها از بعضی کشورها که به اقدام متقابل منجر شده، مشکلات بانکی بین‌المللی و نقل و انتقال پول، حضور نیافتن رایزن‌های بازرگانی در بسیاری از کشورهای جهان و یا حضور موثر نداشتن آنها و جذب ناکافی سرمایه‌گذاری خارجی اشاره کرد که البته بعد از توافق هسته‌ای گام‌هایی در جهت کاهش و رفع این موانع برداشته شده است، اما هنوز به نقطه مطلوب نرسیده‌ایم. به گفته حائری، تعلل در الحاق کشورمان به سازمان تجارت جهانی، اثر تخریبی زیادی بر اقتصاد و بازرگانی خارجی ما وارد کرده و یکی از عوامل موثر بر نامناسب بودن فضای کسب‌وکار از بعد خارجی در کشور است. این درحالی است که در سال ۱۳۹۲، یکی از برنامه‌های اعلام شده از سوی وزیر صنعت، معدن و تجارت در دولت تدبیر و امید، تلاش برای الحاق ایران به سازمان تجارت جهانی بود که متاسفانه این برنامه در طول ۴سال دولت یازدهم محقق نشد و همچنان کشورمان در صف انتظار الحاق به این سازمان است.

نبود کشورمان در جمع کشورهای عضو سازمان تجارت جهانی، اثر نامطلوبی بر بازرگانی خارجی و ارتقای کیفیت محصولات داخلی می‌گذارد و همچنان اقتصاد و بازرگانی کشور را جدا از جامعه جهانی نگه می‌دارد.

در ابعاد داخلی نیز اقدامات موثری در جهت مبارزه با رکود و ایجاد فضای مناسب کسب‌وکار نشده است.

در چنین مواقعی، کارآمدترین حربه برای مقابله با رکود، دادن تسهیلات و مشوق‌های صادراتی به منظور توسعه صادرات و همچنین اختصاص تسهیلات و تخفیف‌های مالیاتی موثر به فعالان اقتصادی است تا بتوان به سلامت از این دوران رکود عبور کرد. متاسفانه در این دو حوزه نیز عملکرد دولت موفق نبوده و هنوز سطح صادرات غیرنفتی کشور که در سال ۹۵، معادل ۴۴ میلیارد دلار بوده به رکورد سال ۹۳ که معادل ۵۰ میلیارد دلار است، نرسیده است.

در بعد مالیات نیز دولت از فشارهای مالیاتی خود بر بنگاه‌های اقتصادی نکاسته و همچنان فشار خود را بر مودیان شناخته شده مالیاتی وارد می‌کند و تلاشی جدی در راه شناسایی فرارهای مالیاتی که تا ۴۰ درصد اقتصاد کشور برآورد می‌شود، به عمل نمی‌آورد. ناتوانی نظام بانکی در تسهیلات‌دهی مالی به متقاضیان کسب‌وکار که ناشی از وجود حجم انبوهی از معوقات بانکی است نیز از دیگر موانع توسعه و رونق کسب‌وکار در سال‌های اخیر بوده است. به گزارش گسترش صنعت، اجرای توافقنامه برجام نیز تاکنون نتوانسته گشایش جدی در اتصال نظام بانکی کشور به نظام بانکی جهانی برقرار کند بنابراین تاکنون نتوانسته‌ایم به نحو موثری از تسهیلات بین‌المللی بانکی از قبیل ریفایناس‌ها و یوزانس‌ها بهرمند شویم که این امر می‌توانست تا حدودی مشکلات مربوط به کمبود نقدینگی بنگاهای اقتصادی را برطرف و به رونق کسب‌وکار در داخل کشور کمک کند.

تلاش در جهت مقررات‌زدایی و حذف قوانین مزاحم و دست و پاگیر و درحد ممکن حذف همه مجوزهای مورد نیاز ایجاد کسب‌وکار، می‌تواند در جهت آسانی فضای تولید و تجارت کمک موثری کند.

البته در اواخر دولت دهم و با پیگیری اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، قانونی پیشرفته و کارآمد، با عنوان «قانون بهبود مستمر فضای کسب‌وکار» در مجلس شورای اسلامی تصویب و به دولت ابلاغ شد که در آن دولت اجرایی نشد و تدوین آیین‌نامه‌های اجرایی آن به دولت یازدهم رسید.

اجرای دقیق این قانون می‌تواند کمک موثری به بهبود فضای کسب‌وکار و ایجاد رونق اقتصادی در کشور کند. امید هست با تدوین، تکمیل و ابلاغ آیین‌نامه‌های اجرایی مربوط به این قانون و اجرای دقیق و استفاده از تمام ظرفیت‌های آن، بتوان گام‌های موثری در ایجاد فضای مناسب کسب‌وکار و رونق اقتصادی در دولت دوازدهم در کشور برداشت.

جدول مقایسه رتبه ایران در نماگرهای گزارش انجام کسب‌وکار با بهترین کشورهای سند چشم‌انداز

عنوان	۲۰۱۴	بازنگری ۲۰۱۴	۲۰۱۵	بازنگری ۲۰۱۵	۲۰۱۶	بازنگری ۲۰۱۶	۲۰۱۷	بهترین عملکرد کشورهای سند چشم‌انداز، ۲۰۱۷
رتبه کل	۱۵۲	۱۳۲	۱۳۰	۱۱۹	۱۱۸	۱۱۷	۱۲۰	گرجستان با رتبه ۱۶
شروع کسب‌وکار	۱۰۷	۷۰	۶۲	۸۲	۸۷	۹۷	۱۰۲	گرجستان (رتبه ۸ جهان)
اخذ مجوز ساخت‌وساز	۱۶۹	۱۶۱	۱۷۲	۹۸	۶۹	۲۷	۲۷	امارات (رتبه ۴ جهان)
دسترسی به برق	۱۶۹	۱۱۹	۱۰۷	۹۴	۸۸	۹۰	۹۴	امارات (رتبه ۴ جهان)
ثبت مالکیت	۱۶۵	۱۵۹	۱۶۱	۸۹	۹۱	۸۵	۸۶	گرجستان (رتبه ۳ جهان)
اخذ اعتبارات	۸۶	۸۶	۸۶	۹۰	۹۷	۹۷	۱۰۱	گرجستان (رتبه ۷ جهان)
حمایت از سهامداران خرد	۱۴۷	۱۴۳	۱۵۴	۱۴۹	۱۵۰	۱۶۶	۱۶۵	قزاقستان (رتبه ۳ جهان)
پرداخت مالیات	۱۳۹	۱۱۸	۱۲۴	۱۲۲	۱۲۳	۹۹	۱۰۰	قطر امارات (رتبه ۱ جهان)
تجارت فرامرزی	۱۵۳	۱۳۵	۱۵۵	۱۶۶	۱۶۷	۱۷۱	۱۷۰	ارمنستان (رتبه ۴۸ جهان)
اجرای قراردادها	۵۱	۶۷	۶۶	۶۲	۶۲	۶۹	۷۰	قزاقستان (رتبه ۹ جهان)
ورشکستگی	۱۲۹	۱۳۷	۱۳۸	۱۳۷	۱۴۰	۱۵۵	۱۵۶	رژیم صهیونیستی (رتبه۳۱ جهان)

منبع: سایت انجام کسب‌وکار بانک جهانی، سال ۲۰۱۷ (www.doing business.org).

نمودار رتبه ایران در گزارش انجام کسب‌وکار سال ۲۰۱۷ در مقایسه با کشورهای سند چشم‌انداز

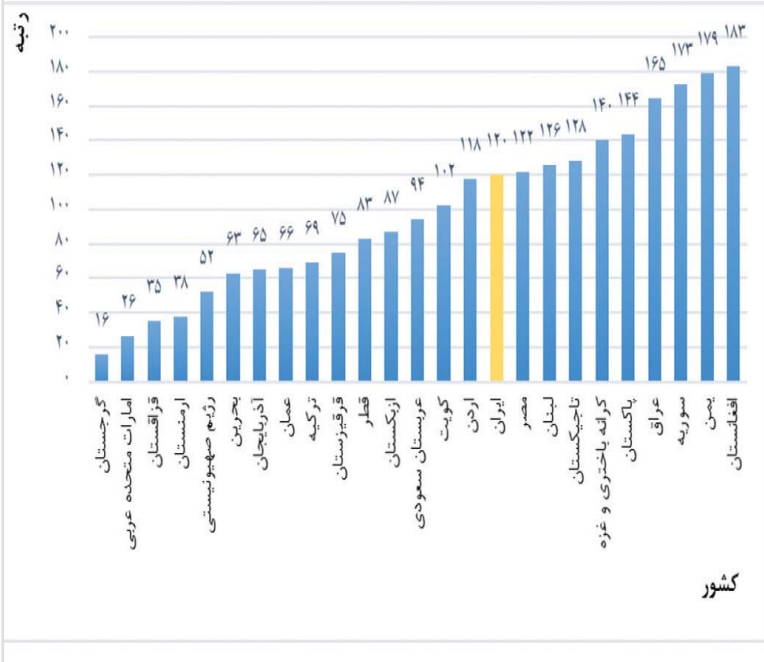

منبع: سایت انجام کسب‌وکار بانک جهانی، سال ۲۰۱۷ (www.doing business.org).

خبر

فرصت‌های صادراتی جدید برای یزد

نخستین جلسه کارگروه توسعه صادرات غیرنفتی استان یزد در سال ۹۶ با ریاست استاندار و دبیری سازمان صنعت، معدن و تجارت استان در محل استانداری یزد برگزار شد. به گزارش زینب زارع، خبرنگار روزنامه گسترش صنعت در استان یزد، رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت این استان گفت: استان یزد در نمایشگاه پاکستان۵۶درصد از متراژ غرفه و۴۶درصد از تعداد غرفه‌ها را به خود اختصاص داد. محمدرضا علمداریزدی تاکید کرد: تسهیلاتی را فراهم کردیم که در موضوع یوزانس ۱۲ماهه، واحدهای تولیدی بدون معرفی‌نامه از سازمان صنعت، معدن و تجارت به طور مستقیم به بانک‌های عامل مراجعه و یوزانس دریافت کنند و برای یوزانس ۳ ساله ماشین‌آلات تا سقف ۵۰ میلیون دلار با معرفی سازمان صنعت، معدن و تجارت به واحدهای تولیدی اختصاص داده می‌شود. وی درباره فرصت‌های صادراتی جدید گفت: در مراودات با کشور عمان به فرصت‌های صادراتی جدید دست یافتیم و به واحدهای تولیدی اطلاع‌رسانی شد تا از این فرصت‌ها در بخش‌های مصالح ساختمانی، میوه و تره‌بار و مواد غذایی بهره‌گیری لازم را داشته باشند. علمداریزدی گفت: رایزن بازرگانی ایران در کشور عمان برای بازدید از توانمندی‌های استان دعوت شد تا مراودات تجاری عمان و ایران افزایش یابد.

رونق اقتصادی با استفاده از تولیدات صنایع در توزیع برق

رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان بوشهر گفت: استفاده از محصولات واحدهای تولیدی استان در زمینه صنعت برق که کاربرد آن در شبکه‌های توزیع نیروی برق شهری و خطوط انتقال برق فشار قوی است می‌تواند رونق اقتصادی را گسترش دهد. به گزارش خبرنگار گسترش صنعت از استان بوشهر، سیدحسین حسینی‌محمدی به همراه مدیرعامل شرکت توزیع برق استان بوشهر ضمن بازدید از محصولات تولیدی شرکت نیرو ساحل بوشهر افزود: حمایت بیشتر دستگاه‌های اجرایی از تولیدات استانی در پروژه‌های قابل اجرا به‌ویژه شبکه‌های توزیع برق می‌تواند انگیزه بیشتری در مسیر تولید و اشتغال ایجاد کند. حسینی‌محمدی بیان کرد: شرکت نیرو ساحل بوشهر در زمینه تولید تابلو برق فشار ضعیف و متوسط، سواساز (سکسیونر)هوایی قابل قطع زیربار (بالاتر از ۷۲/۵ کیلوولت)، سکسیونر تابلویی قابل قطع زیربار (بالاتر از۷۲/۵ کیلوولت) و سکسیونر تابلویی غیرقابل قطع زیربار (بالاتر از ۷۲/۵ کیلوولت) با ظرفیت ۲۰۰۰-۱۷۵۰- ۱۰۰۰-۱۰۰۰-۱۰۰۰ دستگاه در سال فعالیت می‌کند. وی ادامه داد: این واحد تولیدی با سرمایه‌گذاری ۱۶۶۵میلیون ریال به همراه اشتغال ۳۶ نفر مستقر در شهرک صنعتی بوشهر۲ ازجمله شرکت‌های موفق در تولیدات صنعتی است. رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت گفت: واحدهای تولیدی دارای پروانه بهره‌برداری در زمینه صنایع برق و الکترونیک در استان ۲۲فقره با مجموع سرمایه‌گذاری ۱۷۳هزار و ۴۳۸ میلیون ریال و اشتغال ۴۳۳ نفر است.

کاهش ۲۷ لیتر در ثانیه هدررفت آب در شهر محلات

با شناسایی و رفع ۴۵ مورد نشتی در شبکه توزیع آب شهر محلات هدررفت ۲۷ لیتر آب در ثانیه در این شهر کاهش یافت.

به گزارش خبرنگار گسترش صنعت از استان مرکزی، عباس نظری، مدیر امور آب و فاضلاب شهرستان محلات با اعلام این خبر اظهار کرد: در راستای کاهش هدررفت آب در شهر محلات امور آب و فاضلاب این شهر با اقدام به نشت‌یابی در سطح شهر ۴۵ مورد نشتی در شبکه توزیع آب شهر را شناسایی و برطرف کرد. گفتنی است، در سال ۹۵ نیز با تعویض ۶۰۳ کنتور آب، شناسایی ۵۸ انشعاب غیرمجاز و اصلاح و بازسازی ۹۷۵ متر شبکه آب‌رسانی در شهر محلات میزان هدررفت آب در این شهر ۳/۵ درصد کاهش یافت.

بررسی چشم‌انداز اقتصاد ایران ۹۶ در اراک

به همت شرکت شهرک‌های صنعتی استان مرکزی، سمینار یک‌روزه تحلیل و بررسی چشم‌انداز اقتصاد ایران در سال ۹۶ با سخنرانی مرتضی ایمانی‌راد استاد دانشگاه و عضو هیات‌علمی سازمان مدیریت صنعتی کشور در محل سالن همایش‌های مرکز خدمات کسب‌وکار و فن‌بازار اراک برگزارشد. به گزارش خبرنگار گسترش صنعت از استان مرکزی، ایمانی‌راد در این سمینار گفت: ارزیابی فضای کنونی و چشم‌انداز اقتصادی ایران امسال با توجه به تحولات بین‌المللی و مسئله برجام مثبت است. وی تاکید کرد: مسئولان اجرایی و تصمیم‌گیران باید از این فضای ایجاد شده برای بهره‌مندی از جذب سرمایه‌گذاری‌های بین‌المللی و رونق اقتصادی و رفع بیکاری استفاده حداکثری را داشته باشند. وی افزود: تعاملات مثبت بین‌المللی با حفظ نقش و جایگاه تاثیرگذار ایران بر منطقه باید سرلوحه کاری مسئولان اجرایی کشور باشد. در این سمینار یک‌روزه که برخی مدیران و تصمیم‌گیران صنایع استان مرکزی حاضر بودند ایمانی‌راد به سوالات حاضران پاسخ داد. درحاشیه این سمینار مصطفی آمره، مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان مرکزی گفت: فضای بعد از برجام فرصت بسیار طلایی برای بهبود وضعیت صنایع و تبادلات بین‌المللی است که باید از آن به بهترین شکل بهره‌مند شد. وی افزود: استان مرکزی آمادگی کامل برای افزایش رفت و آمدهای تخصصی هیات‌های تجاری و تخصصی در راستای ارتقای فناوری تولید و میزان صادرات دارد.